

WORKSHOP ONZICHTBARE KINDEREN

JAARCONGRES KINDER- EN JEUGDPSYCHIATRIE 2018

The logo for Fier! is a bright blue circle containing the word "fier!" in a white, lowercase, sans-serif font. The exclamation mark is also white and positioned at the end of the word.

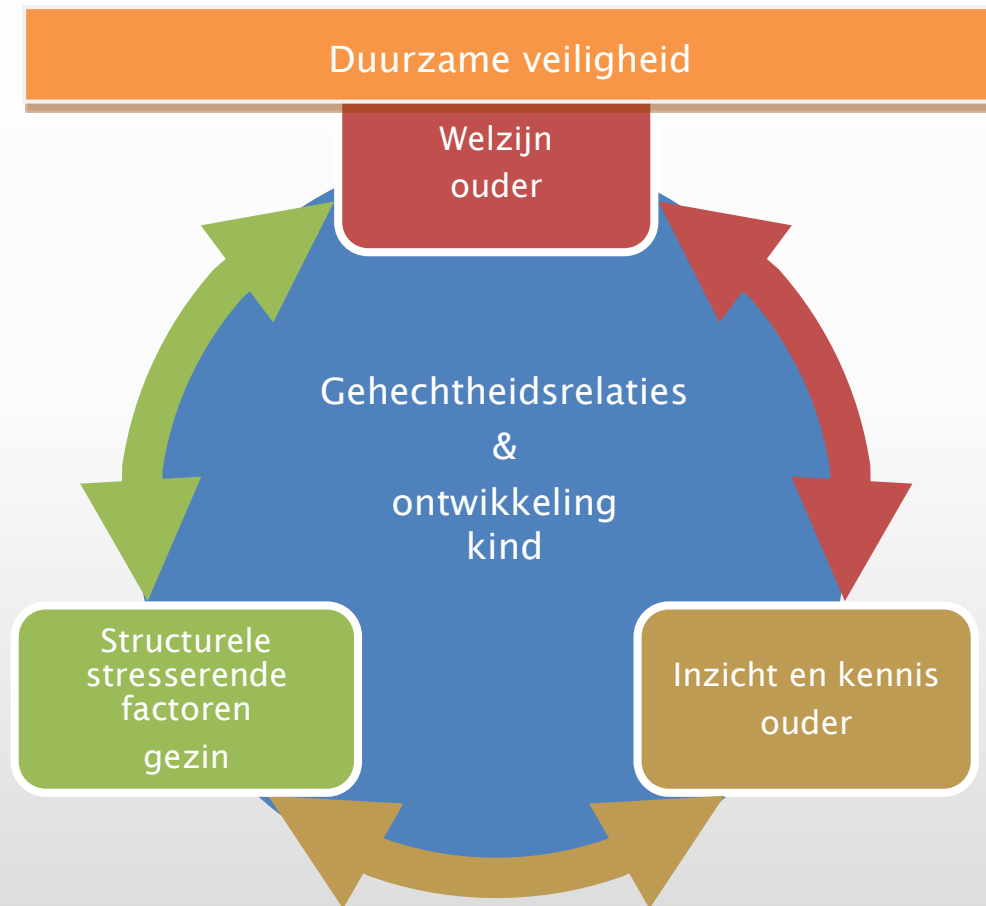
fier!

Peer van der Helm, lector residentiele jeugdzorg &
hoofd onderzoek Fier
& Floortje Kunseler, senior onderzoeker Fier

MODEL PROJECT

ONDERLIGGENDE PROBLEMATIEK

- Onderliggende (traumagerelateerde) problematiek
- Instandhouding van problematiek
- Voorkomen/terugdringen van problematiek bij de allerkleinsten

STRESS-FACTOREN

- Een casus
- Welke “stress-factoren” komt u tegen die duurzame veiligheid en een gezonde toekomst (voor de allerkleinsten, maar ook voor andere gezinsleden) in de weg staan?

Denk aan:

- Stress bij ouder
- Stress bij kind
- Stress in de partner-relatie
- Stress in de ouder-kind relatie
- Stress uit de context

STRESS BIJ KIND

- Stress in prepartum fase
- Ontwikkeling van de gehechtheidsrelatie
- Het ontwikkelende brein

- Effect van “Adverse childhood experiences” (ACE-study)

Referenties: o.a. Bowlby, 1988; Felitti et al., 1998; Gerhardt, 2015; Shonkoff et al., 2012

STRESS BIJ OUDER

A blue circular logo containing the word "fier!" in a white, lowercase, sans-serif font. The exclamation mark is also white and positioned at the end of the word.

- Psychische gezondheid ouders (vanaf -9 maanden)
- Traumatische ervaringen uit eigen verleden ouders
- Verminderde opbouw van opvoedvertrouwen
- Verstoorde omgang met eigen emoties

Referenties: o.a. Kingston, Tough & Whitfield, 2012; Freyd, 2008; Kunseler, Oosterman & Schuengel, 2015;

STRESS IN OUDER-KIND RELATIE

- Inzicht in ontwikkeling van kinderen, effecten van stress en overdracht van eigen overtuigingen/verwachtingen
- Negatieve interpretatie van gedrag kind
- Ouder-kind interactie

Referenties: o.a. Milner, 2000; Bakermans-Kranenburg, Van IJzendoorn & Juffer, 2005; Moss et al., 2011

STRESS UIT CONTEXT

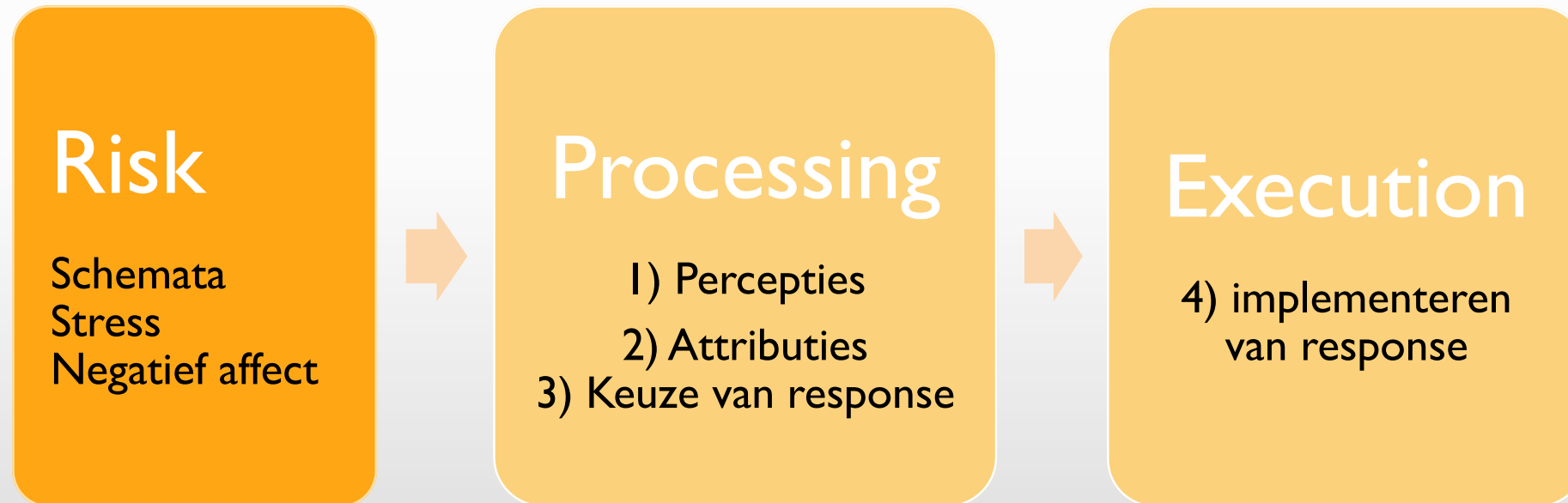

- Armoede- en schuldenproblematiek
- Werkloosheid
- Problemen met huisvesting
- Beperkte participatie
- Beperkt sociaal netwerk

Referenties: o.a. Johnson, Riis, & Noble, 2016; Wadsworth et al., 2013

SOCIALE INFORMATIE VERWERKING

Referenties: o.a. Milner, 1993, 2000; Beckerman, 2018

ONZICHTBAARHEID

- Gezamenlijke opdracht
- Zet suggesties op flipover vel

- Waarom blijven de allerkleinsten onzichtbaar?
- Ziet u dit probleem ook in de praktijk en hoe?
- Hoe werkt u er actief aan deze onzichtbaarheid te verminderen of hoe zou u dat kunnen doen?

VOORWAARDEN

- Vervolg-opdracht
- Zet suggesties op flipover vel

- Welke voorwaarden moeten u en uw collega's scheppen om hulpverlening bij deze gezinnen 'integraal' vorm te geven?
- Wat zijn belangrijke uitgangspunten om uiteindelijk duurzame veiligheid en een positieve toekomst te bereiken?

WAT IS BELANGRIJK?

fier!

- Belang van kind(eren) voorop, maar werk met het hele gezin
- Het bereiken van duurzame veiligheid
- Integraal aanbod of ten minste een goede samenwerking met andere partijen waarbinnen heldere regievoering
- Outreachend werken
- Gezinnen blijven volgen (langer hulpverleningstraject)

UITGANGSPUNTEN

- High intensive care, high safety
- Risico-taxatie en veiligheidsplanning
- Interventies op niveau van 1e, 2e en 3e graad
- Letten op psychologische basisbehoeften

UITGANGSPUNT 1

RISICO-TAXATIE EN VEILIGHEIDSPANNING

fier!

- In eerste instantie: acute veiligheid waarborgen/ stoppen van geweld
 - Risicogestuurde zorg: veiligheidsplan
- Werken naar duurzame veiligheid
 - Behandel- en begeleidingsplan

Referenties: o.a. Vogtländer, Tan, & Lunnemann, 2016; De Ruiter & De Jong, 2005

UITGANGSPUNT 2

HIGH INTENSIVE CARE, HIGH SAFETY

- Relationele veiligheid
- Veilig en ontwikkelingsgericht klimaat
- Herstel relaties in gezin
- Specialistische traumabehandeling
- Context (werk, opleiding, schulden aanpakken)

Referenties: o.a. van Dijke & Terpstra, 2016

UITGANGSPUNT 3

1E, 2E EN 3E GRAADSSTRATEGIE

- De 1^e graadsstrategie (leefmilieu/ thuisklimaat)
- De 2^e graadsstrategie (behandelmodules, bv aangeboden in groepsverband)
- De 3^e graadsstrategie (bijkleuren van de eerste- en tweedegraadsstrategie; individuele behandeling)

Referenties: o.a. Kok, 1973; van der Helm, 2017

UITGANGSPUNT 4

3 PSYCHOLOGISCHE BASISBEHOEFTE

- Autonomie
- Betrokkenheid
- Competentie

Referenties: o.a. Ryan & Deci, 2008; VanSteenkiste en Soenens, 2015;

DANK VOOR UW AANDACHT!

fier!

Met dank aan:

Nelleke van der Boon, IMH-specialist

Yael Meijer, IMH specialist

Anke van Dijke, RvB Fier

Vragen of suggesties?

Onderzoek@fier.nl

Werken bij Fier?

Zie www.werkenbijfier.nl